

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

Кваліфікаційна робота

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**“Журналістика під час війни: історії людей з деокупованих територій та
ідентифікація російських солдатів”**

Термін реалізації проєкту:

початок: лютий 2022

закінчення: кінець війни та період післявоєнної відбудови

Виконала

студентка магістратури

денної форми навчання

спеціальності 061 – журналістика

Правова журналістика

Яна Корнійчук

Керівник

Доцент кафедри мультимедійних

технологій і медіадизайну,

д. н. соц. ком. Горська Катерина Олександрівна

ЗМІСТ

1. Загальні відомості.....
2. Характеристики проекту.....
2.1. Ключові слова.....
2.2. Реферат проекту
2.3. Масштаб проекту.....
2.4. Спрямованість проекту.....
2.5. Ступінь новизни
3. Організаційний план розробки проекту та організації виробництва..
3.1. Стан виконання робіт за проектом до моменту його схвалення.....
3.2. Календарний план виконання робіт за проектом.....
3.3. Організація заходів.....
4. Очікувана ефективність проекту.....
4.1. Економічна ефективність проекту.....
4.2. Соціальна ефективність проекту.....
4.3. Інші види ефектів.....
5. Аналіз потенційних ризиків проекту.....
5.1. Основні фактори ризику проекту.....
5.2. Управління ризиками.....
6. Загальні висновки.....
7. Література.....
8. Додатки.....

1. Загальні відомості

24 лютого – день повномасштабного вторгнення Росії на територію України – безумовно стало своєрідною точкою переосмислення для всіх українців. У нас у всіх буквально розпочалося інше життя. Великою особливістю цієї гібридної війни 21-го століття є сила не тільки ракетних систем та іншого важкого сучасного озброєння, але й сила простого слова.

Українські журналісти – це люди, які з першого дня російського вторгнення займаються висвітленням подій на фронті та у світі, а також, не без того, корегують і створюють думку суспільства. У цій війні медіа розділилися та ретранслюють декілька основних меседжів: одні засоби масової комунікації взяли на себе більш пропагандистську функцію (поширення проукраїнських тез, об'єднання народу навколо однієї високої мети та загальна діяльність у руслі інформаційно-психологічних операцій України), деякі поставили за мету вчасно та найбільш об'єктивно в умовах, що склалися, інформувати людей та доносити їм достовірну інформацію, деякі – привозять репортажі та історії людей з гарячих точок чи з деокупованих територій, а ще одні – зайнялися пошуком та ідентифікацією російських воєнних злочинців та злочинців.

З першого курсу магістратури я є журналісткою незалежної агенції журналістських розслідувань “Слідство.Інфо”. Фактично, мені не потрібно моделювати діяльність уявного соціального інституту – майже рік я працюю у цілком реальному засобі масової комунікації, у якому публікую власні матеріали і знаю, як це працює у справжньому житті.

У цьому проєкті я хочу зібрати та об'єднати за спільною тематикою окремі відео-матеріали, які я видавала під час повномасштабного вторгнення. Я вирішила обрати ролики з глибокою аналітичною складовою, у яких поєдную історії людей з деокупованих територій з ідентифікацією російських солдатів, що так чи інакше були причетні до

вчинення воєнних злочинів на тих конкретних територіях. У

“Слідстві.Інфо” не я стала першовідкривачкою ідентифікації російських воєнних злочинців, та в процесі роботи я випрацювала концептуальний підхід до пошуку теми та її реалізації, що, зрештою, і вилилося в інноваційний проєкт. У проєкті я зібрала матеріали не тільки із сильною доказовою базою та встановленням особистостей російських військових, але й з потужною драматургійною лінією – коли навіть невеликий сюжет ти можеш дивитися як міні-фільм.

У редакцію “Слідства.Інфо” я потрапила напередодні великої війни, мій перший матеріал мав назву “Укриття тут немає: чи відповідає карта бомбосховищ Києва реальності”, у якому я ревізувала готовність бомбосховищ столиці приймати та захищати людей у випадку обстрілів та бомбардувань. Тоді, на початку лютого, буквально за два тижні до нападу Росії, у вірогідність війни мало хто вірив.

Та війна все ж сталася і кинула абсолютно усім виклик. Війна створила нові реалії, до яких журналісти були вимушені швидко адаптовуватися, аби оперативно та якісно інформувати населення про актуальний стан справ. Ще до початку повномасштабного вторгнення ми у редакції готувалися до роботи в умовах війни. Окрім базової підготовки, що включала в себе закупівлю бронежилетів, шоломів та іншого необхідного екіпірування на випадок початку бойових дій, ми мали декілька тренінгів – з надання першої домедичної допомоги, короткої аналітики про види зброї та сфери її застосування, а також структурований тренінг від Bellingcat з ідентифікації. Останній став дуже у пригоді, коли ми розпочали працювати над виявленням та встановленням особистостей російських солдатів.

24 лютого з самого ранку ми з колегами мали спільний зум-кол – намагалися знайти точку опори та вирішували, на чому сконцентрувати фокус роботи, аби бути корисними суспільству тут і зараз. Антикорупція,

схеми з відмивання грошей та офшори – все, що було нашою рутинною у довоєнний час – у тій ситуації перестало мати значення. Проте, у нас була хороша база знань з ідентифікації, а в Україні на той час уже була величезна кількість російських військових, яких потрібно було розпізнавати та доводити таким чином їхню присутність на території нашої країни. Ми вирішили шукати сліди їхнього перебування тут, знаходити їх імена, прізвища, номери військових частин, звідки вони приїхали і тому подібне – кажучи простою мовою, надавати суспільству повну анекдотну інформацію про тих, хто прийшов на нашу територію грабувати, вбивати та знищувати. Така точкова інформація, зрештою, дасть глобальне бачення ситуації та допоможе підтвердити тезу про те, що Росія – країна-терорист. Ввечері 24 лютого на сайті “Слідства.Інфо” вийшов перший матеріал – мій колега ідентифікував російського вертольотчика, якого збили під Межигір’ям. На опублікованих з місця подій фото журналіст побачив шолом із прізвищем; вже завдяки цій інформації він зміг його відшукати у соціальних мережах.

Перші місяці у редакції ми працювали буквально без вихідних. Частина редакції мала тимчасовий релокейт з Києва – у більш безпечні міста чи за кордон, ще частина залишилася у столиці. Коли у Київській області ще продовжувалися активні бойові дії, саме вони почали виїжджати на місця подій та робити звіди репортажі. Згодом почали їздити по всій Україні та збирати інформацію про те, як переживали люди з різних областей (Сумської, Чернігівської, Харківської) перші дні окупації та подальше звільнення територій українськими військами. Особисто я 25 лютого поїхала до батьків на захід України, проте вже на початку червня знову повернулася до Києва (як і більшість моїх колег) і ми почали працювати з офісу у тому режимі, який був до початку війни.

За час війни аудиторія “Слідства.Інфо” у YouTube зросла майже у чотири рази – до вторгнення Росії на ютуб-каналі було шістдесят дві

тисячі підписників, втім зараз, станом на середину грудня, – двісті вісімнадцять тисяч. Основне ядро нашої аудиторії за 2022 рік склали глядачі 35-64 років, найбільша частка з яких – віком від 55 до 64 років (23,21%). Також нас активно дивляться люди віком 65+ (12,62% із загальної статистики) та 25–34 років. Основна маса підписників – з України, проте, що спочатку дивувало всіх у редакції, на другому місці аудиторія з Росії. Люди з країни-агресора зазвичай залишають гнівні коментарі на кшталт, що “це все неправда” або ж “скільки можна брехати”; попри це, наші відео все одно залишаються одним з глибинних джерел інформації для росіян, звідки вони можуть почерпнути реальні свідчення та скласти уявлення про те, що ж справді відбувається на цій війні.

Зрозуміло, що більша частина цієї аудиторії прийшла до нас за воєнними розслідуваннями та репортажами з гарячих точок, тож передбачити, що станеться з підписниками після закінчення війни чи під час того, коли ми будемо повертатися до антикорупційних розслідувань, – передбачити важко. І це ще одне з дискусійних питань, яке ми у перманентному стані піднімаємо на нарадах у редакції.

В інтерв'ю для “Детектор Медіа” головна редакторка “Слідства.Інфо” Анна Бабінець чітко окреслила головну ціль тієї роботи, яку ми продовжуємо виконувати ось уже протягом десяти місяців: “Нашим головним завданням є провести лінію від злочину до винного. Знайти злочин, скоєний російськими окупантами; зрозуміти, що, де й коли сталося і хто конкретно в цьому винен”. Я безумовно розділяю поняття цієї мети, реалізація якої у подальшому допоможе притягнути до відповідальності російських воєнних злочинців на українському та міжнародному рівнях. Принаймні, ми з командою у це віримо та робимо все можливе задля цього.

З поверненням до Києва на початку червня я почала працювати з більш складними та осмисленими матеріалами – до того я здебільшого займалася ідентифікацією російських солдатів без виїздів на місце події та без спілкування зі свідками та жертвами воєнних злочинів. Ідентифікація, загалом, стала головним напрямком нашої роботи під час війни. Буквально щодня ми з колегами відкривали для себе нові шляхи пошуку, встановлення та підтвердження особистостей військових РФ. На початку повномасштабного вторгнення це було робити трохи легше, аніж зараз – людину запросто можна було знайти у соціальних мережах (найчастіше – у “Вконтакте”, Інстаграмі чи в “Однокласниках”), адже тоді російські солдати ще не закривали свої сторінки та профілі. Після перших журналістських розслідувань про воєнних злочинців, військовослужбовці Російської Федерації почали закривати свої акаунти, змінювати справжні імена та прізвища на вигадані псевдоніми, прибирали дату народження та місце проживання з відкритого доступу тощо. Та це їм не надто допомогло, людину можна знайти за іншими даними. Зокрема, ми користуємося програмами, що виконують пошук особи за знімком її обличчя, також є шляхи ідентифікації за телефоном. У соціальних мережах можна спробувати відшукати батьків солдатів чи через спільні фотокартки росіян – вони люблять публікувати групові знімки та відмічати одне одного на них, так можна встановити цілу групу військових. Обов’язкова умова при такому типі ідентифікації – встановити, що ці фото були зроблені саме на території України й опубліковані після 24 лютого. Важливо зазначити, що всі інструменти, які ми використовуємо для пошуку, є дозволеними в Україні. Втім, ідентифікація воєнних злочинів та злочинців – це глибока робота, яка вимагає часу, сконцентрованості на процесі та посидючості.

Для наочності роботи, яку ми щодня виконуємо у “Слідстві.Інфо”, у проєкт я вирішила об’єднати три своїх відео, що публікувалися на ютуб-

каналі медіа з початку жовтня. Ці матеріали мають струнку аргументацію та сильну доказову базу, що робить їх ефективним додатковим матеріалом у майбутніх розслідуваннях та притягненні до відповідальності російських воєнних злочинців.

Перший матеріал має назву **“Мисливиця на орків: як 18-річна українка вираховує окупантів”**. Це відео про молоду дівчину Лізу з Херсонщини (ім'я змінено в цілях безпеки), яка знаходить російських солдатів через телеграм-бот для знайомств. Ліза з великим задоволенням спілкується з росіянами, випитує у них інформацію, а вони з радістю діляться з нею фотографіями та відео-повідомленнями. Дівчина сама написала редакції “Слідства”, ми з нею скотактували і вона передала нам весь зібраний матеріал. Завдяки опрацюванню цієї інформації вдалося встановити актуальне місце дислокації чотирьох російських військових та їхніх бригад. Варто відзначити, що окрім потужного дослідження за відкритими джерелами, цей матеріал має послідовну, добре вибудовану драматургію.

Ліза – своєрідна шпигунка, вона “полює” на російських солдатів у телеграм-боті для знайомств “Леонардо ДайВинчик”, що користується особливою популярністю саме на території Росії. У профілі Лізи немає жодної особистої інформації, вона використовує фейкову аватарку та не вказує справжнє ім'я, вік та місце проживання. Для дотримання легенди дівчина також вказує, що живе в одному з російських міст (періодично вона їх змінює). В описі анкети героїня також зазначає, що їй подобаються хлопці у військовій формі – таким чином вона збільшує шанси на спілкування з “правильним” хлопцем. Основними прикметами для початку діалогу є два критерії: хлопець у військовій формі на фото або ж відмітка у анкеті про службу в російській армії.

Перший ідентифікований росіянин у цій історії – 20-річний Денис Тихонов, який, з його слів у переписці, перебуває в Україні з 16 березня і знаходиться

на території Херсонської чи Миколаївської області. Окупант поділився з Лізою декількома знімками з України, я ж проаналізувала їх і встановила його точне місцезнаходження. У цьому мені найбільше допоміг пошук за супутниковими знімками у GoogleMaps – якщо не помиляюся, для точного зіставлення місця на фото з місцем на карті мені знадобилося 2-3 дні. Таким же способом було ідентифіковано ще одного російського спецназівця-розвідника Ніколая Ізмайлова.

Ще одного хлопця – Ільгіза Хафізова – вдалося встановити іншим шляхом. У переписці з Лізою він вказував, що знаходиться у Херсоні, на території школи-ліцею з гуртожитком поруч. У Херсоні таких декілька, для повноцінності матеріалу потрібно було ідентифікувати його точне місце дислокації. Я знайшла сторінку Ільгіза у соціальній мережі “Вконтакте”, де у свої збережені фотографії він часто додавав “свіжі” знімки зі служби. За прикметними рисами на декількох з них вдалося впізнати Херсонський ліцей Херсонської обласної ради, а підтвердити цю гіпотезу, власне, допомогли фотографії з офіційного сайту ліцею з ідентичними локаціями.

Загалом, цей матеріал повністю базується на OSINT-навичках – розвідці на основі відкритих джерел, і це те, що ми у “Слідстві.Інфо” добре освоїли і продовжуємо з цим працювати надалі. Такі спеціалізовані специфічні знання дають змогу розкопати величезний пласт інформації про російських військових, якого не видно на поверхні. Безумовно, це дуже глибока аналітична робота, але результат того вартий – у випадку з “Мисливицею на орків” ми, як журналісти, передали цей матеріал для подальшого опрацювання спецслужбам.

Наступний матеріал, який я хочу додати до проєкту, називається **“Розстріляли і замінували: місяць не могла забрати вбитого росіянами брата”**. Ще один метод, який допомагає нам викривати та підтверджувати воєнні злочини, – це спілкування з жертвами та свідками злочину, а також аналіз інформації від офіційних джерел. Найчастіше це Офіс Генерального прокурора та Служба безпеки України.

У випадку з матеріалом “Розстріляли і замінували” спочатку вдалося знайти опубліковану СБУ інформацію про двох російських військовослужбовців, які причетні до розстрілу цивільного мешканця Гостомеля, що на Київщині. Після аналізу документів вдалося знайти особисті дані вбитого чоловіка, а завдяки цьому ми встановили і домовилися про зустріч із його рідною сестрою. Жінка розповіла деталі, через які вдалося встановити прямого свідка розстрілу. Після тривалого пошуку вдалося поспілкуватися з ним по телефону – він підтвердив інформацію офіційних джерел та у подробицях розповів про день вбивства.

Цей відео-матеріал є прикладом поєднання жанрів в одному сюжеті, що, у висновку, дає змогу від початку і до кінця встановити події розстрілу. Спілкування з ріднею розстріляного чоловіка та свідком вбивства у цьому випадку є не лише репортажною частиною, яка додає емоцій та ефекту присутності у готовому відео, але й цінним підтвердженням того, що це справді відбувалося і що реальна людина загинула від рук російських військовослужбовців. Також, опираючись на інформацію від Служби безпеки, вдалося ідентифікувати російських солдатів, які вчинили злочин, та номер військової частини, до якої вони належать. Тобто логіка розслідування доволі послідовна та прозора: пошук джерел – перевірка інформації – спілкування з жертвами та свідками воєнного злочину – ідентифікація російських солдатів – за можливості, роздруківка фотознімків окупантів, аби показувати їх свідкам для опізнавання – додатковий research, що стосується окупантів – публікація матеріалу.

За схожою методикою було створено та опубліковано на ютуб-каналі “Слідства.Інфо” відео-продукт **“Розстріляв беззбройних: російський військовий вбив двох українців, бо один з них був у армійській білизні”**. Інформацію щодо цього матеріалу ми дізналися випадково – під час чергового відрядження на Чернігівщину, куди першочергово поїхали за іншою історією. В результаті спілкування з місцевими мешканцями вдалося дізнатися про ще один воєнний злочин, який у селі вчинили російські

солдати – російський військовий розстріляв двох солдатів ЗСУ, хоча ті були беззбройні, у цивільному одязі та не брали участь у бойових діях. Відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, військові ЗСУ мали право на захист як військовополонені, та росіян це не зупинило і вони вбили двох українських захисників. Уже в Києві ми зіштовхнулися з проблемою – ми не мали більше ніяких підтверджень цієї історії, окрім слів свідків. Тому зібраний матеріал та коментарі очевидців були заховані в архів та чекали свого кращого часу.

Приблизно через місяць після поїздки Чернігівська обласна прокуратура повідомила про підозру російському військовому, який під час окупації села Слобода Чернігівського району разом зі своїми побратимами виявив в одному з господарств місцевих жителів двох військовослужбовців ЗСУ і розстріляв їх з автоматичної зброї. За допомогою пошуку у відкритих джерелах вдалося встановити як імена розстріляних українських захисників, так і особу російського військового, який вчинив воєнний злочин. Після цього ми також розшукали родичів загиблих хлопців, поспілкувалися з ними та додатково перевірили наявну інформацію. Тобто, на момент публікації у нас було три підтвердження того, що цей воєнний злочин справді мав місце бути у селі Слобода на Чернігівщині – ми мали офіційну підозру від прокуратури, свідчення чоловіка, який, власне, і прихистив двох військових ЗСУ, та коментарі родичів загиблих, які підтвердили скоєний факт.

Мій проєкт має на меті показати, які жахливі речі відбувалися і відбуваються з українцями щодня лише через те, що ми українці. Всі ці вбивства, катування, знущання та погрози – це справжнє обличчя “росського мира”, яке має побачити весь світ. На всі свої матеріали у ютуб-каналі “Слідство.Інфо” додає субтитри з російським та англійським (а у деяких випадках, ще й з польським) перекладом. Ми хочемо, аби весь світ дізнався про ті воєнні злочини, які Росія вчиняє щодня. Попри це, ми розслідувальна агенція і у своїх матеріалах прагнемо давати більше, ніж просто репортаж з деокупованої території чи з гарячих точок. Тому, власне, ми і займаємося

ідентифікацією російських солдатів, зібрані дані про яких могли б бути доказами в судах.

Контент, який ми публікуємо, є доволі чутливим і не завжди історії вдаються з першого разу. Чим більше ти працюєш над темою, тим більше інформації та людського горя ти пропускаєш через себе. Безсумнівно, це впливає і на психологічний стан журналістів теж. Бувають стресові ситуації, робочі кризи, коли довго не вдається знайти тему та видати гідний матеріал. Але це минає, коли приходить усвідомлення того, яку важливу роботу ми робимо та заради чого взагалі працюємо.

2. Характеристики проекту

2.1. *Ключові слова*

- Війна;
- ідентифікація;
- окупація;
- Київщина, Херсонщина, Чернігівщина;
- воєнний злочин;
- російські воєнні злочинці;
- окупанти;
- репортаж;
- розслідувальна журналістика;
- YouTube-канал;
- відеоблог.

2.2. *Реферат проекту*

- назва проєкту

“Журналістика під час війни: історії людей з деокупованих територій та ідентифікація російських солдатів” – ємна і влучна назва, яка одразу дає розуміння того, про що йтиме мова. Фактично, заголовок дає конкретну відповідь на запитання, про що цей проєкт.

- стислий опис проєкту

Метою проєкту є висвітлення воєнних злочинів, які Російська Федерація продовжує вчиняти на території України з дня повномасштабного вторгнення 24 лютого. Я прагну показати у проєкті справжнє обличчя “русского мира” в іменах, прізвищах та номерах військових частин, які згодом могли б стати повноцінними доказами у судах.

Крім цього, проєкт розглядає проблематику трансформації медіа, що раніше займалося виключно питаннями антикорупції, а з початком великої війни змушене було змінити вектор свого розвитку і почати працювати над ідентифікацією російського зла, що розпочало збройну агресію проти України.

Практичною частиною інноваційного проєкту є відеоматеріали, які публікуються на сайті та YouTube-каналі незалежної агенції журналістських розслідувань «Слідство.Інфо». Цей проєкт може стати практичною довідкою та простим поясненням для тих, хто хоче займатися журналістською роботою під час війни.

- вирішення проблем загальнодержавного рівня

Конкретизована та структурована подача матеріалів проєкту вже зараз допомагає встановлювати особистості окупантів та притягувати їх до відповідальності. Після перемоги України ця інформація буде ще більш цінною, адже вона дозволить продовжувати встановлювати та затримувати воєнних злочинців. Якщо ми говоримо про репортажну складову роботи, то вона теж є надзвичайно значущою — вони допомагають населенню всього світу дізнатися, що ж насправді відбувається в Україні, а це вже навіть не загальнодержавний, а міжнародний рівень.

- основні техніко-економічні показники проєкту

Проєкт передбачає публікацію матеріалів на ютуб-каналі «Слідства.Інфо», а також на його сайті. Для створення самих відеоматеріалів потрібні професійні камера, штатив, об'єктиви та інше. Якщо мова йде про відрядження на деокуповані території або ж у гарячі точки, то потрібна або редакційна автівка, або кошти на пальне. Також необхідні витрати на виплату заробітних плат всім працівникам редакції, що працюють над створенням контенту.

- зміцнення зв'язків між наукою і виробництвом, створення умов для

збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного потенціалу

Теоретична частина проєкту допоможе акумулювати та синтезувати всю наявну методичну інформацію, що у подальшому може застосовуватися на практичному рівні. Також це підвищить рівень довіри та продемонструє високу кваліфікацію українських засобів масової комунікації у світі, дасть розуміння того, що професійними журналістами в Україні можуть бути навіть студенти, які відповідально ставляться до своєї роботи.

- організаційні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і/або соціальної сфери

Вся робота базується на реальному досвіді української незалежної редакції, аудиторія якої з початку повномасштабного вторгнення зросла майже у чотири рази. Це дозволяє робити висновки про те, що глядачі справді зацікавлені у тому специфічному типі контенту, який ми пропонуємо та до публікації якого вкладаємо багато зусиль. Це наочний приклад симбіозу контенту, аналізу цільової аудиторії та теоретичних засад, що дають змогу обґрунтовано врахувати усі переваги й недоліки проєкту.

- термін реалізації проєкту

Війна продовжується, тож збір інформації також триває. Фактично, ми зустрічаємося з тим, що поки буде інформація (а вона буде і під час післявоєнної відбудови країни), доти ми будемо працювати над ідентифікацією та притягненням до відповідальності російських воєнних злочинців. За рахунок тривалості і непередбачуваності розвитку подальших подій важко говорити про кінцевий термін реалізації проєкту.

Важливо також не забувати про таку важливу складову журналістських матеріалів, як актуальність. Я впевнена, що під час післявоєнної відбудови

фокус розслідувань “Слідства.Інфо” знову зміститься з репортажів та ідентифікації на розслідування корупції всередині країни.

- витрати на реалізацію проєкту і строк його окупності

На реалізацію проєкту я не витратила кошти, так як я є частиною команди “Слідства.Інфо” і всі витрати, що були необхідні при зйомці відеоматеріалів, покрила організація. Якби я займалася проєктом самотужки, то мені були б потрібні кошти на технічне обладнання або його оренду та автівку/оренду автівки/паливо на випадок відряджень.

Основний канал розповсюдження готових матеріалів – ютуб-канал “Слідства.Інфо”. До відео на каналі підключена монетизація, тож термін окупності визначає лише те, буде наша аудиторія дивитися це відео чи ні. Якщо середній показник переглядів на конкретному відео буде високим, то і монетизація від цього буде більшою. Теоретично, паливо таким шляхом можна окупити, але для виплати зарплатні журналісту та оператору цієї суми точно буде не достатньо.

- фінансово-економічні показники

1. Проведення наукових досліджень – з початку повномасштабного вторгнення з подальшим опрацюванням та аналізом матеріалів на військову тематику.
2. Проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт - 2 місяці, передбачені на написання роботи
3. Тестування – фактично, запис відеоматеріалу, написання тексту за сценарієм відео для сайту та публікація контенту на YouTube-каналі “Слідства.Інфо”, витрати необхідні лише на виплату заробітних плат та покриття витрат на пальне.

- джерела і умови фінансування проєкту

Цей проєкт прив’язано до діяльності незалежної агенції журналістських розслідувань “Слідство.Інфо”, тож конкретно мені, як окремій журналістці, хвилюватися про джерела та фінансування не потрібно. Якщо

говорити про, власне, медіа, то фінансування таке ж, як і було до початку повномасштабного вторгнення. Редакція має підтримку донорів, які фінансують дослідження злочинів війни. Також ми маємо підтримку аудиторії (як я вже писала, вона за період війни зросла майже у чотири рази). Ми не закликаємо людей донатити нам гроші, але на Patreon досі існує спільнота, побудована ще до початку повномасштабного вторгнення, яка підтримує нас.

- стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування

Найменування робіт	Необхідні обсяги фінансування, тис. гривень
Проведення дослідження та аналіз інформації	0
Структуризація матеріалу та написання приблизного плану роботи	0
Витрати на відрядження (паливо, добові тощо)	Ціна на паливо*к-сть проїжджених км (* – помножити) Добові – в середньому, 500 грн на людину
Зйомка матеріалу, монтаж	0
Публікація відеоматеріалу на ютуб-каналі та тексту на сайті	0
Виплата заробітної плати	Обговорена з/п журналіста, оператора

	та комунікаційного менеджера, який буде пушити матеріал (середня заробітна плата на ринку – 20-25 тис. грн)
Разом:	На один матеріал з урахуванням виплати заробітної плати працівникам потрібно закласти в середньому 85-90 тис. грн

- Оцінка ефективності проєкту

1. Економічний ефект (прогнозований термін окупності проєкту) — редакція “Слідства.Інфо” підв’язана до донорського фінансування. Для того, щоб зберегти його і не втратити аудиторію, потрібно публікувати 2-3 матеріали на тиждень.
2. Соціальний ефект — покращення суспільством розуміння умов роботи журналістів під час війни, підвищення рівня довіри.

2.3. Масштаб проєкту

Проєкт має міжнародний рівень. Відеоматеріали, які публікуються на ютуб-каналі “Слідства.Інфо” мають міжнародну аудиторію. Для того, щоб знайомити її з реальною ситуацією в Україні, редакція на кожне відео додатково накладає субтитри з російським, англійським та інколи з

польським перекладами. На сайті “Слідства.Інфо” публікуються текстові матеріали, які у переважній більшості також мають англійський переклад.

Шляхом висвітлення діяльності редакції та опису процесу роботи під час війни вирішуються проблеми загальнодержавного характеру.

2.4. Спрямованість проєкту

Створений для актуалізації знань про журналістську роботу під час війни, опису мотивації редакції “Слідства.Інфо” висвітлювати події воєнного часу, а також для ознайомлення читачів з OSINT-навичками та методами ідентифікації російських військових.

2.5. Ступінь новизни

Проєкт не має аналогів, має високий ступінь новизни.

У журналістському середовищі ідентифікацією російських воєнних злочинців та злочинців займаються також колеги “Слідства.Інфо” – це такі редакції, як “Схеми: Корупція в деталях”, Bihus.Info та подеколи “Телебачення Торонто”. Редакція “Слідства.Інфо” однією з перших почала ідентифіковувати російських злочинців, вже ввечері 24 лютого на сайті “Слідства.Інфо” вийшов перший матеріал – мій колега ідентифікував російського вертольотчика, якого збили під Межигір’ям. На опублікованих з місця подій фото журналіст побачив шолом із прізвищем, а завдяки цій інформації він зміг його відшукати у соціальних мережах.

3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва

3.1. Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення

Досліджено та обґрунтовано наукові аспекти	100%
Досліджено та обґрунтовано технічні аспекти	100%
Проведено теоретичні та експериментальні дослідження	100%
Розроблено технологію, ескізний і технічний проєкт	100%
Розроблено робочу документацію, створено дослідні зразки	100%
Наявні необхідні права на об'єкти інтелектуальної власності	100%
Проведено соціальні дослідження	100% (постійно оновлюються дані щодо цільової аудиторії)
Наявність матеріально-технічної бази	100%

Визначено та узгоджено фінансування проекту	100%
Визначено та узгоджено місце виконання проекту	100%
Інші види робіт	—

3.2. Календарний план виконання робіт за проектом.

Таблиця 2. План виконання робіт за проектом

Для наочності та точності у таблиці я наведу дані за період створення одного конкретного матеріалу – від початку пошуку теми та роботи над нею до моменту публікації готового відеоматеріалу та тексту.

№ п/п	Найменування робіт	Виконавець	Термін	Витрати, тис. гривень
1.	Пошук теми, research повідомлень про підозру від СБУ, ГУР чи Офісу Генерального прокурора, пошук злочину	Корнійчук Я.О.	~ 1-2 тижні	0
2.	Ідентифікація жертв, свідків та родичів жертв конкретного воєнного злочину	Корнійчук Я.О.	2-3 дні	0
3.	Планування відрядження на місце скоєння воєнного злочину, спілкування з жертвами та свідками злочину.	Корнійчук Я.О. + оператор	1-2 дні	Покриття витрат на дорогу + добові ~ 5 тис. грн
4.	Ідентифікація російських солдатів, що причетні до вчинення конкретного воєнного злочину	Корнійчук Я.О.	2-3 дні	0

5.	Написання сценарію для відео	Корнійчук Я.О.	2 дні	0
6.	Запис відеоблогу, монтаж	Корнійчук Я.О. + оператор + режисер монтажу	1 день	0
7.	Написання тексту для розміщення на сайті за сценарієм відео	Корнійчук Я.О.	1 день	0
8.	Публікація відеоблогу на ютуб-каналі “Слідства.Інфо”	SMM-спеціаліст	5-6 годин	0
	Всього:			Виплата зарплатні за місяць журналістці, оператору-режисеру монтажу (зазвичай, це одна і та ж людина), SMM-спеціалісту

3.3. Організація заходів

- стислий перелік технологічних процесів

1. Пошук теми, research повідомлень про підозру від СБУ, ГУР чи Офісу Генерального прокурора, пошук злочину.
2. Ідентифікація жертв, свідків та родичів жертв конкретного воєнного злочину
3. Планування відрядження на місце скоєння воєнного злочину, спілкування з жертвами та свідками злочину.
4. Ідентифікація російських солдатів, що причетні до вчинення конкретного воєнного злочину
5. Написання сценарію для відео
6. Запис відеоблогу, монтаж

7. Написання тексту для розміщення на сайті за сценарієм відео
8. Публікація відеоблогу на ютуб-каналі “Слідства.Інфо”

4. Очікувана ефективність проєкту

4.1. Економічна ефективність проєкту

- Проєкт не має на меті отримання коштів, вся робота фінансується за допомогою перманентних виплат донорів, в екстреному випадку редакція “Слідства.Інфо” може розраховувати на стабільну аудиторію на Patreon, що сформувалася ще до війни.

4.2. Соціальна ефективність проєкту

- Проєкт спрямований на створення контенту про воєнні злочини, які російські солдати вчиняють на території України з початку повномасштабного вторгнення. Ми досліджуємо ці питання, ідентифікуємо всіх причетних військовослужбовців РФ до скоєння воєнного злочину, шукаємо факти підтвердження того, що це саме ця конкретна людина конкретного підрозділу армії Росії вчинила злочин на конкретному шматку української території. Ми структуруємо цю інформацію, готуємо до запису відеоблог та публікуємо його на ютуб-каналі “Слідства.Інфо”. Ми прагнемо поширювати цю інформацію на міжнародну аудиторію, тому кожне відео має іноземні субтитри. Періодично журналісти редакції “Слідства.Інфо” беруть участь у міжнародних конференціях та панелях, де також розповідають про ту важливу роботу, яку ми робимо щодня, для журналістів з усього світу.
- Крім цього, у проєкті йде мова про актуалізацію та поширення знань про роботу розслідувальної незалежної агенції в умовах війни.

5. Аналіз потенційних ризиків проєкту

5.1. Основні фактори ризику проєкту

- аудиторію перестануть цікавити розслідування з ідентифікацією російських військовослужбовців, які вчиняють воєнні злочини на території України;
- втрата донорського фінансування, яке дає змогу спокійно (наскільки це можливо в умовах війни) працювати журналістам;
- незмога знайти тему, що була б цікава аудиторії;
- “вигорання” журналістів на тлі постійного стресу.

5.2. Управління ризиками

Найбільшим ризиком є те, що в один момент журналісти не зможуть знайти тему, яка була б цікавою для аудиторії, через що остання почне відписуватися, а загальна кількість переглядів стрімко впаде. Для того, щоб цього не сталося, потрібно грамотно планувати контент-наповнення ютуб-каналу і завжди мати декілька готових матеріалів “про запас”.

Важливим також є задовільний психо-емоційний стан журналістів, який напряду впливає на частоту знаходження гідних тем та, відповідно, виходу матеріалів. Аби убезпечити журналістів від “вигорання” потрібно періодично влаштовувати перезавантаження – вихідний, відпустка чи просто активне проведення часу разом з командою.

6. Загальні висновки

Проект є надзвичайно актуальним та, кажучи коротко, «на часі». По-перше, він дозволяє зазирнути за куліси роботи незалежної редакції журналістських розслідувань “Слідство.Інфо” протягом повномасштабного вторгнення. Це дозволяє побачити, які акценти і в який час зробила редакція, аби перейти від викриття корупції до розслідування воєнних злочинів російських солдатів на території України під час війни.

По-друге, у проєкті я зібрала матеріали не тільки із сильною доказовою базою та встановленням особистостей російських військових, але й з потужною драматургією лінією – коли навіть невеликий сюжет ти можеш дивитися як міні-фільм. Це історії реальних людей з деокупованих територій, це розслідування справжніх воєнних злочинів, від яких, на жаль, помирають українці, це ідентифікація російських воєнних злочинців, які у майбутньому повинні обов’язково понести відповідальність за свої дії.

Ми у “Слідстві.Інфо” переконані, що робимо важливу роботу, яку транслюємо на міжнародну спільноту – і не тільки на професіоналів вузького кола, але й на пересічних громадян інших країн. Ми прагнемо, аби про війну в Україні і про те, що Росія – країна-терорист, знало якомога більше людей, саме тому ми публікуємо матеріали з англійським перекладом також. Ми переслідуюмо високу ціль своєю роботою – покарання винних і встановлення воєнних злочинів, які вони зробили.

Список використаної літератури

1. Newman, N. Overview and key findings of the 2022 Digital News Report. *Reuters Institute for the Study of Journalism*. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2022/dnr-executive-summary>
2. Webster, M. A practical guide for journalists reporting in Ukraine and other conflict zones. *Thomson Foundation*. URL: <https://www.thomsonfoundation.org/latest/a-practical-guide-for-journalists-reporting-in-ukraine-and-other-conflict-zones/>
3. Windelspecht, D. Ethical Tips for Journalists Reporting on Conflict. *International Center for Journalists*. URL: <https://www.icfj.org/news/ethical-tips-journalists-reporting-conflict>
4. Склярєвська Г. Анна Бабінець: Наше головне завдання — провести лінію від злочину до конкретного винного росіянина. *Детектор media*. URL: <https://detector.media/community/article/203664/2022-10-13-anna-babinets-nashe-golovne-zavdannya-provesty-liniyu-vid-zlochynu-do-konkretnogo-vynnogo-rosiyanyna/>
5. Корнійчук Я.О. За армійську білизну – розстріл: російський військовий вбив двох українців на Чернігівщині. Слідство.Інфо. URL: <https://www.slidstvo.info/warnews/za-armijsku-bilyznu-rozstril-rosijskyj-vijskovyj-vbyv-dvoh-ukrayincziv-na-chernigivshhyni/>
URL: <https://youtu.be/Hzug8834hyA>

6. Корнійчук Я.О. Вбили, бо не носив російські снаряди: хто з військових РФ розстріляв мирного жителя Гостомеля. Слідство.Інфо. URL: <https://www.slidstvo.info/warnews/vbyly-bo-ne-nosyv-rosijski-snaryady-hto-z-vijskovyh-rf-rozstrilyav-myrnogo-zhytelya-gostomelya/>
URL:
<https://youtu.be/5TlvJM-32Dg>
7. Корнійчук Я.О. Мисливиця на орків: як 18-річна українка вираховує окупантів. Слідство.Інфо. URL: <https://www.slidstvo.info/warnews/myslyvyczya-na-orkiv-yak-18-richna-ukrayinka-vyrahovuyue-okupantiv/>
URL:
<https://youtu.be/rufgxh4Ad4E>

Додатки

Додаток 1. Сценарій матеріалу “За армійську білизну – розстріл: російський військовий вбив двох українців на Чернігівщині”

ВІДЕО	ТЕКСТ	ГРАФІКА
0020	00:00-00:30 - Ото в одному углу там один був, а там другий щитай був. 00:30-01:00 - Отам по-моєму Олег, а там Міша. Я ж подивився, одежа моя. Хлопці були. Ой тепер мені тут...	
0017	- Вони якось представлялися? 13:00-13:30 - Не. Вони нічого не представлялися. — Взагалі? — Ні, казали, що сибіряки. — А звідки? — Ні, не називали. - А ви кажете, оцей тувинець був? - Да, Да, він схожий на казаха. Ну вузькоглазий, вони всі на одне. Фотографії показували, я кажу, вони мені всі на одне ліцо.	
0017	14:30-15:00 - Імена свої вони не називали? - Ні.	
	Привіт! Мене звать Яна Корнійчук і я журналістка “Слідства.Інфо”. Сьогодні я розповім вам про російського військового з Тиви, який розстріляв двох українців, бо один з них був у армійській білизні. Ми дізналися деталі цієї історії, яка сталася на початку війни на Чернігівщині. А	

	також знайшли росіянина, який вчинив цей злочин. Та перед тим як переглянути відео, підпишіться на наш канал, щоб не пропустити майбутні викриття.	
	ПЕРЕБИВКА	
ЗК	Слобода – невелике село у Чернігівській області. На початку березня сюди зайшла російська армія, село було окупованим кілька тижнів.	перекрити відео зі слободи
	Тут ми поспілкувалися з чоловіком, який прихистив двох українських військових. Він познайомився з хлопцями посеред ночі, дав їм цивільний одяг та дозволив залишитися у своєму будинку.	
0017	<p>01:00-01:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - як почалося? Ну як почали бомбить. І тут наші сюдою, по цій вулиці, бмп чи не бмп, та машина, яка збиває самольоти. В хату поховалися <p>01:30-02:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - далі в погреб. Вже в час ночі вже я замерз, кажу, я піду в хату, я вже не можу. Мене ще не пускала жінка, вночі ж були, всі ж тут були. Ну я кажу вже піду в хату. Заходжу за двері, воно темно, дивлюсь, <p>02:00-02:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - двері відкриті, одні і другі відкриті, і в хату повністю відкриті двері, ми закривали двері, а все... Я туди, дивлюся, на телефоні видно сиділи, щитай, хлопці, і свет же, бо світла не було. Я назад, вони «не бійтесь, ми свої». Я ж вернувся, потім побіг в погріб, екавав, що прийшли. Короче, невиходили... Ну як, ніч вони переночували в мене, <p>02:30-03:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - а на утро, вони дзвонили, я не знаю, куди вони дзвонили. Ну і дали, оттуда сказали, шо сходіть може, територіальна 	<p>ТИТР</p> <p>Анатолій Мірошник, прихистив українських солдатів у своєму будинку</p>

	<p>оборона тут є чи немає, так сходіть, щоб нас вивезли. Ну я ж пішов, вже прийшов, сказали не повезуть.</p>	
0017	<p>03:00-03:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дайте гражданку. Прийшов, я їх переодів тих хлопців, ну і вони так чотири дні в мене жили. А колони тут же день-Ц день ходили, у Буду проривались, постійно йшли. Ну як тоді. Тоді 9 числа йшла колона, тут стала, ми в погребі, бомбило постійно, ми в погребі. Колона осталося там ще. Не танки, бмп, може штук 30. Ще щас видно, як солярка текла. <p>03:30-04:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трава не росте. Ну, стала, ми ж у погребі сидим, тріщить все. Я кажу, мабуть у двір заїжджають, бо воно тріщало все. А вони заганяли і за сарайчик у мене заїхали. Ну і до погреба, до нас у погріб зайшли. Єсть хто? Ну що ж, не будем же мовчать, єсть. Вони, чоловік може п'ять чи шість, багато, зайшло. <p>04:00-04:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мужчини вийти, а жінчини і діти остаться. Ну нас, мене, сина і цих же двох хлопців вивели сюди, отут поставили нас, розділи, і допрашували, хто такі, хто шо. Питаються, шо за хлопці. Кажуть, та просто їхали. У нас з ними була договорьонность, шо просто їдуть з Чернігова, то война застала тут. Бо в селі ж було багато таких людей. 	
	<p>Зі слів Анатолія, всіх чоловіків вивели на вулицю, поставили перед парканом і змусили роздягнутися. Росіяни шукали сліди на тілі від носіння зброї, а також будь-які докази того, що перед ними можуть бути українські військові.</p>	
0017	<ul style="list-style-type: none"> - Ну а тут, коли розділи ж, Олег чи той не зняв нижнє бельйо армійське. <p>05:00-05:30</p>	<p>ТИТР Анатолій Мірошник, переховував</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - і вони зразу в нього питають, де взяв. Він каже, волонтери дали. - Ну нас потім , мене і сина забрали сюди до хати завели, а їх тут оставили хлопців. <p>06:00-06:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - потім, минут 10-15 пройшло, може п'ять, я не помню, це такий стрес був, я думаю, це чутно було автоматні очередей рядом же тут. 	українських солдатів у себе вдома
0017	<p>08:00-08:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - а потом вже Когда наші прийшли, 30 апреля, ми ще не це, це ввечері, а 31 ми з сином вже вийшли, давай кажу... Вийшли обдивитися, де що тут, син пішов тудою дивитися, а я тут у дворі та в хату пішов, а він мені оттуда киває «іди сюда». Я те, щоб діти не бачили, я туди пішов. Він каже, там хтось лежить, щитайте. Я ж туди, там сарай той. <p>08:30-09:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зайшов і так бачу, одежа ж моя, щитай, що я хлопців переодівав, і бачу один в одном углу, другий в другом углу лежить. 	
0020	<p>00:00-00:30</p> <p>— Можете показати, будь ласка?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Могу. Був трохи забор, нічого немає. Все поломано, вони заїжджали туди. Сарай розвалений стоїть. Ото в одному углу там один був, а там другий щитай був. <p>00:30-01:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отам по-моєму Олег, а там Міша. Я ж подивився, одежа моя. Хлопці були. Ой тепер мені тут... 	
	Анатолій знав лише імена розстріляних українських захисників. Ми ж у “Слідстві.Інфо” вирішили відшукати більше деталей цієї історії та встановити особи і вбитих, і вбивць.	ФОТО 1 Фото 2

	<p>Ми з'ясували, що у березні у Слободі вбили двох військових ЗСУ: 22-річного Олега Сніжка та 30-річного Михайла Лошака.</p> <p>Обидвоє служили у 58-ій окремій мотопіхотній бригаді імені гетьмана Івана Виговського, що дислокується у місті Конотоп на Сумщині. Як розповіли нам родичі загиблих, обидвоє були контрактниками.</p>	
C0268	<p>04:00-05:00</p> <p>— Да, Да. Оце 24 лютого війна почалася, 25-го у нього день народження, 22 года ж було.</p> <p>Пані Анжела, Олег взагалі вже давно служив?</p> <p>- Ну Да, він був уже по контракту. Два года. У февралі йому нада було уже всьо, паследній, кончився би контракт у нього.</p> <p>- 8 березня останній раз, коли він оце, з восьмим березня поздравив і каже, я наберу, бо телефон розряджається. І більше зв'язку у нас не було.</p>	<p>ТИТР</p> <p>Анжела, мати загиблого Олега Сніжка</p> <p>Потрібна графіка (імітація телефонної розмови, потрібен кружочок з жіночим силуетом + набирання тексту)</p>
C0269	<p>05:00-06:00</p> <p>— Не медик?</p> <p>— Ні, ні, він медиком був на гражданській посаді, там він був військовий, солдат. Рядовий</p> <p>— А він пішов через те, що війна почалася, чи він до цього служив?</p> <p>- Призвали саме його не 24, в нього якраз должен був контракт закінчуватися. Ось. В цьому році, у жовтні місяці, він був на сході</p> <p>04:00-05:00</p> <p>— це ж військова таємниця, і це військові маневри, чому вони саме там були, чому так. Ну? Це.. даже не всі і родичі знали таке. Не розповідається таке.</p> <p>— Але ви вже дізналися, що він був у Слободі, що він уже після того, як вийшов з вами на зв'язок, десь в квітні?</p> <p>- Ми дізналися, Да, ми не знали, дк саме він знаходиться, в якому місті він</p>	<p>ТИТР</p> <p>Катерина, сестра загиблого Михайла Лошака</p> <p>Потрібна графіка (імітація телефонної розмови, потрібен кружочок з жіночим силуетом + набирання тексту)</p>

	<p>знаходився. Знали, що в області ніби Чернігівській і все. А місцезросташування ніхто не повідомляв.</p> <p>06:00-07:00</p> <p>— вся 58-ма. Це ж не то що він там сам був.</p> <p>— А коли він з вами останній раз виходив на зв'язок, він казав, що він на якомусь завданні чи як? Чи він взагалі про це не говорив?</p> <p>- Ну ми старалися про це не балакати, тому що все прослуховуватися могло, і це небезпечно було і для нього, і для мене. Ми старалися на такі теми, де ти що ти, з тобою все нормально. І все.</p>	
	Рідні дізналися про загибель Олега та Михайла вже у квітні, після звільнення Слободи. Згодом українська прокуратура порушила справу за фактом вбивства.	
	Зараз слідчі офіційно підозрюють у вбивстві двох захисників України росіянина Аржаана Сата.	Показати текст підозри (проскролити)
	Сторінки Аржаана у соціальних мережах наразі видалені. Втім, нам вдалося знайти архів сторінки російського військовослужбовця у “Вконтакте”.	
	Знайомтеся, 36-річний Аржаан Сат з міста Чадан республіки Тива. У його статусі в соцмережі “Вконтакте”- бадьорий напис: “Приспосабливайся, импровизируй, превосходи!!!”. У розділі “улюблена цитата” Аржаан пише наступне: “— Что я сделал?! — Открыл рот как всегда не по делу. ” Можливо, чоловік живе за цим принципом.	ФОТО 3 Скрін 1 Скрін 2
	З інформації у профілі Аржаана також відомо, що у нього двоє дітей – хлопчик та дівчинка. На одному знімку донька позує у батьковому військовому кашкеті.	ФОТО 4 (дітей блюримо)
	Ще на одному фото бачимо 5-кутну зірку – символ армії Росії. А ось на цьому фото - , схоже, емблема військової частини, де він, ймовірно, служив раніше.	ФОТО 3 (дублюємо те ж фото)

	<p>За інформацією прокуратури, Аржаан Сат служить у 55-й окремій мотострілковій бригаді. Про її причетність до воєнних злочинів на Чернігівщині ще на початку квітня повідомляв Центр стратегічних комунікацій.</p> <p>Що зараз з ймовірним вбивцею двох російських захисників - невідомо. У соцмережі вказано, що востаннє він був там три місяці тому.</p>	СКРІН
	<p>Важливо зазначити, що на момент перебування у селі українські військові – Олег та Михайло – не брали участі у воєнних діях. Вони були у цивільному одязі та неозброєні. Та це не зупинило російських військових - вони розстріляли чоловіків лише через те, що один з них був у армійській білизні.</p>	
	<p>Дякую, що подивилися! Нам важливо розповісти правду про цю війну з доказами та фактами. Якщо вам подобається те, що ми робимо, ставте лайк, поширюйте і підписуйтеся на наш канал.</p>	

Додаток 2. Сценарій матеріалу “Вбили, бо не носив російські снаряди: хто з військових РФ розстріляв мирного жителя Гостомеля”

ТИТР: Під час окупації Київщини росіяни розстріляли мешканця Гостомеля, який відмовився переносити ящики з боєприпасами за наказом російських військових.

Ірина

S0139

01:00-01:30

ось тоже бачите куча банок з пайків. Іменно тут він лежав. Це ще тут яма якась була, це її вже зрівняли. Саме тут, зразу плити, зразу тіло.

ТИТР: Дмитру Рязанцеву було 46 років (ФОТО 1, 2)

Олександр

11:30-12:00

Мені сказали: “Бери”. Вони з “Урала” взяли боєприпаси, мене загрузили, Дімі сказали. Діма каже: «Не понесу, в мене здоров’я немає». Другий каже, командир до нього: «Розстріляти, бл**ь, відведи тільки в сторону його».

ТИТР: “Слідство.Інфо” розшукало у соцмережах трьох російських військових, яких підозрюють у вбивстві цивільного у Гостомелі.

Ірина Рязанцева, сестра розстріляного Дмитра Рязанцева

S0110

02:30-03:00

- ~~чому досі ніше прокуратура, що 11 березня його убили, 7 березня він вийшов з дому і більше не повернувся.~~
- ~~Як він вийшов з дому взагалі? Його виводили чи як?~~
- ~~Ні. Він взагалі нікуди не збирався, він був у домашніх кімнатних тапцях. Він казав, що в нього не залишилося куриво.~~

05:00-05:30

- Тоді були дуже сильні обстріли. Дуже. От 6-7 березня — просто будинок здригався від цього всього. Він підійшов, ми були з донькою у ванній знаходилися, він підійшов, сів так біля нас, чесно, він як відчував, він начав просити пробачення. Він каже, начав говорити: «вибач мене, каже, в нас все було, каже, ми з тобою і ругалися,

05:30-06:00

- і мирилися. Деколи я був неправий, деколи і ти, але крім вас - тебе і моєї доньки, ближче і рідніше нікого немає. Якщо я щось зробив не так, вибачте мене, но я вас дуже люблю». Оце були його останні слова. З цими словами він вийшов з будинку. “Я піду знайду десь куриво”. Він вийшов, хвіртку не закрив на ключ. Донька вийшла, він стоїть,

06:00-06:30

- оперся так на тин і дивиться в небо. Вона в нього питає: «чого ти тут стоїш?», а він так дивиться в небо, в нікуди, «своїх чекаю». І більше він не повернувся.

11:00-11:30

- Він наче з нами прощався, пробачення просив, це вже потім вночі, як він не повернувся, я кажу *починає плакати*

ТЕКСТ: Журналісти “Слідства.Інфо” знайшли свідка розстрілу Дмитра Рязанцева росіянами. Він виїхав з Гостомеля, але погодився поспілкуватися телефоном.

РОЗМОВА СВИДОК

Олександр, свідок розстрілу Дмитра Рязанцева

10:45-11:30

- Залетіли ці орки, мене підняли.“Вставай, пішли”. Я пішов, ще раз пояснюю. Дійшли ми до цього, де притулок для собак, між притулком для собак і цим же Діма тинявся. Він незрозуміло де був там.

11:30-12:00

- Мені сказали: “Бери”. Вони з “Урала” взяли боєприпаси, мене загрузили. Дімі сказали. Діма каже: «Не понесу, в мене здоров'я немає». Другий каже командир до нього: «Розстріляти, бл**ь, відведи тільки в сторону його». Повернувся назад, вони повернулись назад, він до плит дійшов, все на відео я показував,

12:00-12:30

- він до плит дійшов, каже: “Тут наші українці”, став на коліна, до плит, і каже: “Вам піз**ц”. Командир каже: «Розстріляй його на**й», той пересмикнув затвор, бл**ь, і застрелив.

ТИТР: Ірина з донькою намагалися розшукати Дмитра, коли він не повернувся додому ночувати.

Ірина:

00:25-01:00

- Ми йшли з донькою, на нас машиніст, шофер, як правильно сказати, навів пулемет. Я кажу, виймаємо руки з кишень, ну вийняли руки з кишень, цей кулемет опустили. Ходили ще три людини з автоматами. Я підходжу і питаю, говорю так і так, три дні назад у мене пропав брат, показую його фотографію. Сказали, що тут лежить якесь тіло. А вони кажуть: «ми тільки під'їхали,

01:00-01:30

- ми сами не знаєм». Ну получається десь в цьому районі стояв, стояла їхня техніка, тут стояли візде машини омонівські, були розкидані речі, і отут ми зупинилися з ними балакали. І донька каже, щось ми балакаємо, а вони «ну вот, ми не знаєм, ну может смотріте».

01:30-02:00

- донька каже: «он якесь тіло лежить». Це зараз забор стоїть, тоді забора не було. Цей забор лежали плитами, там трохи далі. І вони... я говорю «можна нам глянуть»? а вони «ми підемо з вами, якщо тіпа можна, ми підемо з вами». Ми пішли з ними. Вони йдуть, зрозуміло, що нас ведуть на мушці,

02:00-02:30

- Шо це він по одежі.

Перебивка - ФОТО Дмитра (ФОТО 1, 2)

C0116

00:30-01:00

- Ну я так можна? Як ми з ним вирости. Ми росли без батька, батько дуже рано помер, мама нас виховувала сама. Він мене винянчив. Він зі мною, ми були як одне ціле. Ми друг друга розуміли по погляду. Я говорю, я зразу побачила його положення тіла. Мені говорю цього було достатньо, щоб зрозуміти, що це він.

02:00-02:30

- А я говорю, ми його знайшли, обличчя було спухше, синє. І на вигляд було, наче дід якийсь старий. Ну це не він. Він сам худорлявий брат був. І вона вже «мам», я ж тут стою і говорю «Сабін, це він».

02:30-03:00

- вона дивиться на очі і каже «мам ну це не він, це якийсь дід». Я кажу, Сабіна, це він. Вона «не, це не він». Я говорю «Сабіна, його тапки». Одяг. І вона потім тоже почала плакати, каже «Да, мам, це він, його кофта».

C0110

12:30-13:00

- вони вже тоді знали, тоді ж не давали його забрати. “Ні, там зараз дуже опасно, ні. Скоро це все закінчиться і ви зможете його забрати, і спокійно похоронити”. Цю фразу він мені повторив чотири рази, це їхній командир, російський.

14:20

- Потім зайшли, першого квітня зайшли наші хлопці, і я у сусіда запитала. Говорю, так і так, піти, я уже хлопців знайшла, щоб забрати. Він каже, ну розумієте, це опасно, і коли ми приїхали з криміналістами, коли ми його 10-го знайшли, там біля нього нічого не було. Коли ми вже приїхали з криміналістами, біля тіла стояла палка і на палці противогаз.

-

15:00-15:30

- І в мене там така думка «десь я це бачила, це був знак, що є міна чи розтяжка». І потім мені уже, у нас отримується хлопці забрали в прокуратуру давати свідчення, а потім визвали його бившого начальника, вони приїхали і потім мені хлопці сказали, що він був замінований.

22:30-23:00

- А коли ви змогли тіло все ж таки забрати?
- Коли змогли? Змогли ми забрати його 12 квітня. Це тоїсть з 7 березня по 12 квітня він тут знаходився.

Олександр, свідок розстрілу Дмитра Рязанцева

15:15-16:00

- Ні, Вони ніякої інформації взагалі не давали. Я взагалі не був, це не те, що я там був наляканий, але я все чув. Вони не називали.
- Там був бурят, там було три росіянина, і ще один не знаю звідки. Їх п'ятеро чоловік було.

ТИТР:

За [даними СБУ](#), Дмитра Рязанцева розстріляли двоє російських солдатів-контрактників. Олексій Токмаков 1998 року народження віддав наказ розстріляти мирного чоловіка за те, що той відмовився розвантажувати ящик з боєприпасами. Інформації про нього у відкритих джерелах майже немає. (ФОТО 3)

24-річний Олексій Крошкін виконав наказ і застрелив Дмитра. У профілі Олексія вказано, що він проживає у місті Кострома. У нього є дружина та донька. Він цікавиться автомобілями та публікує фото, де він займається «дрифтом» на Жигулі.

(ФОТО 4, 5, 6)

У друзях Олексія «Слідство.Інфо» знайшло ще одного військовослужбовця, схоже, побратима - Магомеда Фатулаєва. (ФОТО 7)

На одному з фото чоловік позує у формі з нарукавною емблемою 331-го парашутно-десантного полку. Про причетність цього полку до вбивств на Київщині [повідомляв](#) Центр стратегічних комунікацій ЗСУ.

Ймовірно, і Олексій Токмаков, і Олексій Крошкін є військовослужбовцями саме цього полку.

C0139 (на відео вона показує, де він лежав)

00:00-00:30

- Тіло, коли його привезли в морг, то вже... ось тут якраз їхні наліпки кацапські. Оце речі, сежду прочим, це все кацапське.

00:30-01:00

- отут лежали плити, навіть місце є, бачте, це плити. Отут лежав, іменно на цьому місці.

01:00-01:30

- ось тоже бачите куча банок з пайків. Іменно тут він лежав. Це ще тут яма якась була, це її вже зрівняли. Саме тут, зразу плити, зразу тіло.

Додаток 3. Сценарій матеріалу “Мисливиця на орків: як 18-річна українка вираховує окупантів”

ВІДЕО	ТЕКСТ	ГРАФІКА
<p>*тут повинні бути бз, де дівчина наливає собі воду, йде до ноута і відкриває його*</p>	<p><i>спочатку відео, як вона йде, наливає воду. потім протитруємо “Ліза, мешканка Херсонщини, яка залишила дім через російську окупацію”</i></p> <p>33:20-33:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мне интересно узнать, где они что они делают. Постоянно что-то у них спросить с целью, что они все-таки расскажут. <p>30:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - я считаю, что они все преступники, потому что они вторглись на чужую границу с оружием. <p>14:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - у меня тоже были планы на лето, поехать куда-то, подработать, а всего этого нет в моем городе как бы... 	
СаП	<p>Привіт! Сьогодні я розповім вам захоплюючу історію про 18-річну дівчину з Херсонщини, яка через додаток для знайомств вираховує росіян, які окупували її дім. Вона мило спілкується з росіянами, просить у них фото та відео. Ліза ретельно зберігала зібраний матеріал та передала все це нам у “Слідство.Інфо”. А ми, дякуючи інформації, зібраній дівчиною, змогли вирахувати місце перебування російських військових. Ліза мріє, щоб ці дані були використані Збройними силами України, а на її рідній землі більше не було росіян.</p> <p>Але перед тим, як я розповім вам цю історію знайомств, підпишіться на наш канал, щоб не пропустити майбутні викриття.</p>	
ЗК	<p>Це Ліза. Вона мусила залишити свій дім на Херсонщині через окупацію. Але знайшла власний спосіб помститися загарбникам - понад місяць вона полює на російських окупантів у додатку для знайомств. І вже має власні трофеї.</p>	
	Перебивка	

001	<p>01:30-02:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сначала я смотрела в тиктоке видео и там была девочка, была знакомая с каким-то русским военным, он был ее другом и получается, она у него расспросила, разузнала где они и начала передавать это ВСУ. Тогда я решила тоже познакомиться и попробовала в инстаграме <p>02:00-02:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - вбить в поиск просто «русский военный» и посмотреть, есть ли там они. Сидят ли в инстаграме с надписью «я русский военный». Но я, к сожалению, толком ничего не нашла, только то шо были, но они отслужившие, они уже, то есть фотка военки была где-то 16-17 года, я такая «нет, это не подходит», там уже обычная их жизнь гражданская. И потом мне <p>02:30-03:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - в инстаграм попался Леонардо Дайвинчик, типа можно там анкеты были, наверное можно так знакомиться. Ну там было вк, но я решила в телеграмме найти. Я сначала узнала про этот ДайВинчик, посмотрела информацию и увидела, что там в телеграмме есть такой бот. И я решила попробовать. <p>03:00-03:30</p> <ul style="list-style-type: none"> - Я лайкала сначала всех, как бы подряд (...) - Я просто продолжила искать, чтобы найти более нормального, <p>04:30-05:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - который в Украине и который что-то будет рассказывать. 	
007	<p>00:00-00:30 Ну я захожу по ссылке в этот бот, и мне вот высвечивается вот знакомства</p> <p>00:30-01:00 Дайвинчик. И захожу вот сюда. Здесь выдается язык, каким на каком легче это все смотреть. Мне легче на русском, поэтому я выбираю русский. И вот. Я извиняюсь, я в ноутбуке не сидела</p> <p>01:00-01:30 Я захожу в мой профиль, выбираю русский язык и нажимаю “давай начнем”, здесь просто помним, что могут, не выдавать себя за других. Сколько лет - мы пишем, рандомно можем</p>	

	<p>писать, например 19, нажимаем отправить. Кто ты - девушка или парень, я девушка. И кто нравится - нам естественно нравятся парни. Из какого ты города? Могу тоже написать рандомный город, например Москва. Пишем "отправить боту" и "Как звать", например Лиза. Тоже отправить.</p> <p>02:00-02:30 Немного можно рассказать о себе, можно пропустить... Ну к примеру... я обычно пишу «нравятся военные парни» и отправляем боту. Теперь «пришли своё фото», отправляем рандомное фото.</p>	
008	<p>008 00:00-01:00 Ну вот, отправили рандомное фото, это все сохранить. «ВЫ ПОТДВЕРЖДАЕТЕ, что все в порядке с вашими ответами?», «да». И просто начинают попадаться. Вот не подходит, мы нажимаем «нет», если подходит - мы нажимаем «лайк» и ждём взаимной симпатии от человека. И вот так вот мы ищем подходящих нам. Это все. Иногда пишут «военный в форме» или просто «военный», иногда могут написать в письме. Можно тоже написать человеку письмо там «привет, как дела», и бот ему ответит. И иногда они тоже пишут.</p> <p>01:00-02:00</p> <ul style="list-style-type: none"> — ты говорила, что чем больше ты сидишь? - Тем больше я сижу, больше вероятности того, что кто-то попадётся такой хорошенький, так сказать, который что-то расскажет. Хорошенький в значении который расскажет все подробно, более точно, интересно, что нам надо. Военный который расскажет нам это все, более интересное кидает, более важное. То, что ищем. 	
001	<p>11:00-11:30</p> <ul style="list-style-type: none"> — То есть ты начала пользоваться этим ботом, когда была оккупация? Расскажи своими словами. (Жст) - Получается, я начала ботом пользоваться, когда была в оккупации. <p>05:50</p> <ul style="list-style-type: none"> - ну просто он рассказывает там, правда или неправда, когда они выходят или не 	

	<p>выходят из сел. Покидают или не покидают свои позиции. Вот. Ну вот, потом ещё начали как-то попадаться, которые в Украине. И вот так я и познакомилась с Денисом Тихоновым.</p>	
002	<p>22:00-22:30</p> <p>—врде из-за армии то что брєсила.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Єсь цей Денис, що ти про нього можеш розказати? (Жст) - Ну он, Денис из Саратова, приехал сюда тоже чтобы воевать, чтобы спасать... <p>22:30-23:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - де він зараз знаходиться? (Жст) - Где-то на юге, Херсонская область или Николаевская. 	<p>ФОТО 1 (ФОТО ДЕНИСА НА ФОНІ ПС З БУДІВЛІ)</p>
СКРІН	<p>*7 серпня*</p> <p>Л: А увольнения ты не хотел?</p> <p>Д: Нет. Зачем?</p> <p>Л: Ну что бы жить так сказать, там же погибнуть можно</p> <p>Д: Ну значит несудьба.</p> <p>Заднюю давать западло.</p> <p>В сентябре контракт кончится поеду домой жить.</p> <p>Найду себе девушку, женюсь.</p>	<p>ФОТО 2 (скрін) – його треба візуалізувати, як переписку в телеграмі + озвучити</p> <p>(скрін для наочності, його не треба використовувати)</p>
ЗК	<p>Крім планів на майбутнє, хлопець встигає пожалітися на відсутність зв'язку та зруйновані ЗСУ електропроводи. Він записує голосові повідомлення для Лізи.</p>	
ГОЛОСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ДЕНИС	<p>Это вышка связи была, ее разбѣашили. Потом разбѣали в Бериславе подачу електричества нам сюда в эту сторону. И из-за того что нет електричества – мало того, что нашу вышку разбѣали, она не работает, так блять и соседняя вышка, которая находится километрах в 30 – она тоже не работает.</p> <p>Да, не далеко, примерно в 5 км была вышка теперь ее нет - повідомлення</p>	<p>VOICE_1 (перші 24 секунди)</p> <p>+ 2 його повідомлення</p> <p>Це потрібно графічно зобразити як діалог в</p>

	Я без связи сидел вообще - повідомлення	телеграмі.
ЗК	Денису 20 років. Взагалі-то він служить в Абхазії, але з 16 березня перебуває в Україні, де його “учат правильно воевать”.	ФОТО 3 (скрін) - вивести картинку
СаП	Окупант надіслав дівчині декілька знімків. Ми проаналізували їх і встановили ймовірне місце дислокації його підрозділу.	
ЗК	Ось фото. На ньому ми бачимо лінії електропередач. Дуже схоже на електричну підстанцію.	ФОТО 4 (фото на танку)
ЗК	Зіставляючи це фото з супутниковими знімками, ми натрапили на ось цю локацію поблизу села Сонячне, що на Херсонщині. На супутниковому знімку ми бачимо будівлю з характерним червоним дахом. А ось будівля з таким же дахом – на фото.	<p>ФОТО 5 46°47'40.0"N 32°43'22.0"E https://www.google.com.ua/maps/place/46%C2%B047'40.0%22N+32%C2%B043'22.0%22E/@46.7944481,32.7205891,471m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x0:0x8f511bbba321bf8c!8m2!3d46.794444!4d32.7227778?hl=ru – геолокація з фото (режим супутник)</p> <p>Треба показати масштаб і на карті приблизити до цієї підстанції.</p> <p>Тут потрібно співставити фото на танкові і фото з супутника. Обвести на обох знімках</p>

		червоний дах, щоб показати схожість.
ЗК	<p>На знімку поряд з будівлею з червоним дахом бачимо споруду меншого розміру – схожа є на фото окупанта.</p> <p>Кількість ліній електропередач та оглядова вежа у верхньому кутку на супутнику збігаються з об'єктами на знімку росіянина.</p>	ФОТО 5
ЗК	<p>А ось ще одне фото окупанта, ймовірно, звідси ж.</p> <p>На знімку видно доріжку, викладену тротуарними плитами, а ось – стежка, що веде до будівлі. Ймовірно, це фото зроблено ось тут (точка на карті), а будівля, яку ми бачимо на зображенні, – ось тут (теж точка на карті).</p>	<p>ФОТО 6 (Денис у білизні)</p> <p>ФОТО 7 (стежка на супутнику) Знову співставити картку та фотку.</p>
СаП	Портретний знімок росіянина, який ми вам уже показували, схоже, теж зроблено на цій же локації.	
	ПЕРЕБИВКА	
002	<p>- У тебе склався за цей час шаблон спілкування, список запитань конкретних, що ти їм пишеш? (Жст) 07:00-07:30</p> <p>- Ну да. Ну наприклад, «чем ты увлекаешься», потом «нравятся ли тебе путешествия?»</p>	
СаП	Такий спосіб ведення діалогу допоміг Лізі “розговорити” ще одного російського спецназівця-розвідника, який бомбардує українські міста. Знайомтеся, 19-річний Ніколай Ізмайлов.	ФОТО 8
	<p>- Чем занимаешься? (дівчина)</p> <p>- Я военный</p> <p>- На Украине</p> <p>- Я разведчик</p>	завізуалізувати під діалог в телеграмі.
ЗК	Коля із задоволенням розповідає дівчині про свої щоденні справи.	
	<p>К: *Фото 9*</p> <p>Л: О, ты тоже был в деревянном доме??</p>	ФОТО 9 оформити під

	<p>К: Элеватор Л: А что ты там делал? К: На задачи был</p>	діалог з тг
	ЩЕ ОДИН ДІАЛОГ	
	<p>Л: А сейчас где тогда? ГОЛОСОВОЕ: Щас я на Украине в Чаплинке.</p>	оформити під діалог в телеграмі. + VOICE_2
СаП	<p>За словами окупанта, зараз він і його підрозділ перебувають у Чаплинці Херсонської області.</p> <p>Ймовірно, росіяни базуються на аеродромі у місті Чаплинка. На супутниковому знімку, датованому 9 серпня, видно військову техніку та зброю російської армії. Там знаходиться їхня база та видніються намети.</p>	ФОТО 10 фото підпис "Опубліковане 9 серпня журналістом Андрієм Цаплієнком"
ЗК	<p>На одному з відео-повідомлень, г які Коля надіслав дівчині, видно стоянку вертольотів. Ймовірно, це і є той самий аеродром у Чаплинці.</p>	VIDEO_1 (з нього треба буде зробити скрін)
СаП	Хлопець хизується перед дівчиною тим, що "літає на удари" та скидає бомби на українські міста – Одесу та Харків.	
ВІДЕО	ВІДЕО КОЛІ, де він знімає момент зльоту	VIDEO_2 (10-15 секунд) титр: Відео окупанта Колі. Момент зльоту літака з аеродрому.
	<p>*17 вересня*</p> <p>К: На удар лететь будем Л: Что такое удар, что значит? К: Ракеты скидывать Л: Ну окей, куда скидывать ракеты? К: На города и села Л: Ааа, а зачем К: Хохлов убивать</p>	завізуалізувати під діалог телеграму
	Хлопець розповідає, що сам родом із Краснодару, але служить у Джанкої, у Криму. Дівчині він скидає геолокацію місця служби. Ми помітили, що це район аеродрому.	ФОТО 11 скрін повідомлення з гео - його би

	Саме там дислокується 39-й вертолітний полк, у складі якого, ймовірно, і служить Коля. До речі, саме у авіабазу цього полку у Джанкої місяць тому влучили ЗСУ	теж візуалізувати під чат в тг. відео Джанкой https://www.youtube.com/watch?v=moakai_bec -
	ПЕРЕБИВКА	
002	<p>05:30-06:00</p> <p>— Тільки можеш повністю проговорити, тому що мого питання тут можливо не буде... (Жет)</p> <p>- В окупації я пробыла с самого первого дня около полгода.</p> <p>00:00-00:30</p> <p>— Ты тогда заново задаёшь вопросы или как?</p> <p>— Просто начинай с «где-то в середине августа» (Жет)</p> <p>- Я выехала где-то в середине августа, получается, мы думали, что за день проедем, потому что мы ехали на автобусе, автобус обычно за день пропускают.</p> <p>01:30-02:00</p> <p>- Ну мы доехали до Васильевского блокпоста, мы стали в сторонке, где-то стоят автобусы, и ожидали время с надеждой что нас сегодня выпустят, все доходило поздно-поздно, мы поняли, что мы ночуем, и да, мы ночевали в поле, перед блокпостом.</p> <p>02:00-02:30</p> <p>- Ночью когда спали, то были слышны выстрелы, а так вот... В принципе, в пять утра встали, то выпускали ракеты они свои, до десяти штук, вот. Было конечно стремновато, ужасно неудобно, и то, мы ночевали одну ночь, а люди там живут неделями, и машин с кучами вещей, очень трудно. И очень страшно.</p>	
002	<p>33:30-34:00</p> <p>Когда они там делятся, что им хорошо, отлично, то меня это прям аж бесит.! Как ты так живешь в моей стране сейчас хорошо с оружием, когда ну моя семья, с приходом, когда пришли, живет сейчас не</p>	

	очень хорошо. Мы например уехали с родного дома и не можем сейчас туда поехать, а ты там сидишь и тебе хорошо.	
002	20:40-21:00 <ul style="list-style-type: none"> - Ещё мне очень это напрягает то, что у них идёт зарплата. Из-за того что они приехали в чужую страну, все отобрали, отбирают у людей, из-за у них людей все позакрывалось как бы. И они радуются из-за этого. 	
002	23:45-24:00 <ul style="list-style-type: none"> - Ще раз, чи казали вони, скільки вони заробляють в місяць? (Жст) - 200 тисяч рублей вроді, но 24:00-24:30 <ul style="list-style-type: none"> - если получил ранение любое, то тогда им платят 3 миллиона рублей. 	
002	<ul style="list-style-type: none"> - Можливо, хтось запам'ятався, що він приїхав з якоюсь ціллю заробити на машину, на квартиру... (Жст) 21:30-22:00 <ul style="list-style-type: none"> - Ильгиз. Он сказал, что он приехал, хотел сначала с девушкой на свадьбу собрать, но они расстались, и он будет собирать деньги на машину. 	
СаП	24-річний Ильгіз Хафізов, за його словами, приїхав воювати в Україну 24 травня. Тут працює “стрелком”. Сам він із села Кунашак, що за 85 км від Челябінська. Служить же в Озерську – закритому місті, де дислокується 93-я дивізія військ національної гвардії РФ. Ймовірно, хлопець служить саме у ній.	ФОТО_12
	30 серпня І: Ну да І: Куде деваться Л: Домой) І: Неа Л: Почему? І: На бмв коплю	
СаП	Ільгіз у переписці ділиться з дівчиною мріями про бмв, яку він купить на зароблені в Україні гроші.	ФОТО 13

	Він зізнається, що не за цим приїхав спочатку. У планах було заробити грошей на весілля, але щось пішло не так і з нареченою вони розійшлися.	
СаП	Хлопець розповідає, що зараз він у Херсоні - на території школи-ліцею з гуртожитком поруч.	
	30 липня І: Я в Херсоні І: смайлик І: Ну бомбят конечно Л: Вот пожалуйста Л: Там рил же не безопасно? І: Но до нас не долетает.	
СаП	Ільгіз також розповів дівчині, що деякий одяг він привіз з собою, але і на місці його можна “намутити” – після студентів у гуртожитку залишилося багато речей.	
	5 септембрі І: Лицей то рядом І: Общага тоже Л: А так туда аж за кофе ходишь? І: На территории лицея же находимся Л: Или откуда электро? І: Просто под деревьями Л: А че так, в лицее все таки лучше І: Опасно І: Ракеты прилетают в здания	
СаП	Ми виявили, що у Херсоні близько десятка ліцеїв, частина з них - школи-ліцеї з гуртожитком на території.	
СаП	На жаль, хлопець не поділився з Лізою фотографіями з місця дислокації, тому ми знайшли сторінку Ільгіза у “Вконтакте” і вирішили пошукати інформацію там. І знайшли.	
ЗК	У збережених фотографіях Ільгіза чимало зображень зі служби. На одному з них – виритий окоп, підтоплений водою. Позаду нього – паркан із залізобетонних плит, що скріплені між собою характерними залізними дужками. Схожий паркан ми знайшли навколо Херсонського ліцею Херсонської обласної ради	ФОТО 14 ФОТО 15 Їх між собою співставити та порівняти, обвести кружочками ці характерні залізні дужки.
ЗК	На одному з відео, яке Ільгіз надіслав дівчині,	ФОТО 16

	можна помітити шкільні стільці з яскраво зеленими ніжками – схожі є у декількох кабінетах ліцею. Це фото ми знайшли на офіційному сайті навчального закладу.	(стільці) ФОТО 17 (стільці у школі) співставити
СаП	Ймовірно, Ільгіз разом з 93-ю дивізією російської нацгвардії дислокуються та риють окопи саме на території Херсонського ліцею Херсонської обласної ради.	
	33:20-33:30 - Мне интересно узнать, где они что они делают. Постоянно что-то у них спросить с целью, что они все-таки расскажут. 30:30-31:00 - я считаю, что они все преступники, потому что они вторглись на чужую границу с оружием. То есть если они приехали с оружием, значит они пришли забирать, убивать и все такое. 14:00-14:30 - у меня тоже были планы на лето, поехать куда-то, подработать, а всего этого нет в моем городе как бы... гулять с друзьями, жить как раньше. Они приехали и все, невыносимо было.	
СаП	Данііл Лапишев - ще один окупант, місцезнаходження якого вдалося встановити завдяки його бажанню познайомитися з дівчатами під час служби.	ФОТО 18
	Він родом із Красноярська, а служить у місті Каменськ-Шахтинський у Ростовській області. Там дислокуються дві військові частини: номер 11-ї окремої гвардійської інженерної бригади. Причетність цієї бригади до воєнних злочинів в Україні доведено – її полковник Дмитрій Марков організував руйнування дамби Північно-Кримського каналу. Ймовірно, Данііл служить саме у ній.	ФОТО 0 Маркова - показати його профіль з нашої мапи https://rwc.shtab.net/item/1339415 (скрін)
ЗК	19-річний росіянин у листуванні згадує, що разом з іншими військовими живе у таборі в лісах поруч з Новою Каховкою.	
	ГОЛОСОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ Д: Впятером живем в бунгале, на посту я вообще один, днем одни стоим, а ночью вдвоем. ...	VOICE 3

	<p>Д: Места много, по 5 человек получается. И плюс еще место есть где поесть, и место где вещи повешать. Ну короче приличное место.</p> <p>Д: Там типа не палатка, а бунгало. Там их несколько штук. Лично у нас их около 6-ти и в каждом по-разному. У нас пять, следующее - там три живут. Потом в следующем - там 4, там - тоже 4, потом следующая - пять. Короче везде по-разному.</p> <p>Л: А то есть несколько палаток и в каждой палатке несколько человек? (текст)</p> <p>Д: Да. (текст)</p> <p>Д: *Голосове* Ну не палатка это, не палатка, а бунгало. Это под землей типа из дерева сделана, получается, домики. У нас их около 6, это в нашем тгр (группировке) их 6, а в другом тоже 6.</p>	<p>VOICE 4</p> <p>VOICE 5</p> <p>VOICE_6</p>
СаП	<p>На фото, яке Данііл скинув дівчині, – частина дерев'яного будинку, сходи та шматок садових меблів. Раніше хлопець кидав селфі, яке ми вам уже показали, звідси ж і писав наступне:</p>	ФОТО 19
	<p>*14 вересня*</p> <p>Д: Это на базе отдыха</p> <p>Д: Мы тут ее охраняем</p> <p>Д: Некоторые живут тут, а я в лесу</p>	<p>ДІАЛОГ ЗАВІЗУАЛІТ И</p>
	<p>*15 вересня*</p> <p>Д: У нас выделили 4 человека туда И остальные в лагерь Они охраняют ее для командира Что бы приехал отдохнуть</p>	
ЗК	<p>Ми знайшли базу відпочинку, про яку розповідає Данііл. Це еко-садиба “Золотий Фазан” у селі Чернянка на Херсонщині.</p> <p>Ми порівняли вищезгадане фото окупанта і фото зі сторінки турбази у Фейсбуці. На знімку росіянина видно двері з прикметним аксесуаром у вигляді годівнички, такі ж бачимо на світлині еко-садиби. Розташування вікна на одній фотографії збігається з його розташуванням на</p>	<p>ФОТО 21+ 21 (2) (скріни посту) - цими двома перекрити перший абзац</p> <p>Співставити фото 19 і фото 20</p> <p>Показати фото Данііла і фото</p>

	<p>іншій.</p> <p>На фото окупанта на східцях сидить солдат. Це ті ж східці, які видно на знімку “золотого фазану”, а ось тут – міг би сидіти військовий.</p>	<p>зі сторінки “Золотого Фазана” у фб, співставити їх і показати обведенням на фото з бази відпочинку, де на фото сидить Данііл.</p>
ЗК	<p>Ліза каже, що не з усіма російськими військовими складалося листування.</p>	
	<p>38:30-39:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - а-некоторые писали «ну как тебе живётся», с бомбами что-то связанное, типа «ракета еще не прилетела? Как ты сидишь в подвале?» или же «Та Россия сейчас скоро, вашей Украины вообще скоро не будет, ее скоро разберут и все». Если же я даже писала, <p>39:00-39:30</p> <p>что я с Херсона, то они писали «Ну все, Херсон в Украине уже больше никогда не будет, он с Россией навсегда». А я пишу «та что у вас там будет, вы только взяли от Херсона три буквы», а они мне своё писали, что типа нет, три буквы не мы берём.</p> 	
ЗК	<p>Мету свого полювання на російських військових Ліза визначає досить чітко.</p>	
	<p>14:50-15:00</p> <ul style="list-style-type: none"> - Просто аби якось про них дізналися та може якось покарали їх, просто знайти їх координати і просто вдарити по них. 	